

शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ करिता नवीन  
महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्रदान  
करणेबाबत.  
(न्यायालयीन प्रकरण).

महाराष्ट्र शासन  
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,  
शासन निर्णय क्र. न्यायाप्र-२०२२/ई:११९२९८०/मशि-४  
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.  
दिनांक : ०२ जानेवारी, २०२६.

- संदर्भ :-**
- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५.०९.२०१७ .
  - २) मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ, नागपूर येथे दाखल याचिका क्र. ४४१९/२०२२ मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक ०२.०४.२०२५ रोजी पारीत केलेले आदेश.
  - ३) शासन निर्णय क्र. न्यायाप्र-२०२२/ई:११९२९८०/मशि-४,  
दिनांक २८.०७.२०२५

**प्रस्तावना:**

याचिका क्र.४४१९/२०२२ मध्ये मा. उच्च न्यायालय, खंडपीठ नागपूर यांनी दिनांक ०२.०४.२०२५ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार, शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करीता नागपूर शहर या बिंदू करीता प्रतिवादी क्र.५, सिंधु एज्युकेशन सोसायटीचे, लिलारामजी बजाज सिनिअर कॉलेज, जरीपटका, आणि प्रतिवादी क्र.६, श्रीमती कमलादेवी खियानी बहुउद्देशिय संस्था, सूर्योदय ग्रंज्युएशन कॉलेज, जरीपटका, या महाविद्यालयांना शासन निर्णय दिनांक १५.०७.२०२२ अन्वये प्रदान केलेले परंतु शासन पत्र दिनांक २२.११.२०२२ अन्वये स्थगित केलेले इरादापत्र संदर्भाधिन क्र. ३ येथील शासन निर्णय दिनांक २८.०७.२०२५ अन्वये पुनर्स्थापित करण्यात आले होते.

प्राप्त इरादापत्राच्या अनुषंगाने, उपरोक्त दोन्ही संस्थांचा नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठीचा अंतिम मान्यतेसाठी अनुपालन अहवाल राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचेमार्फत महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (छ) अन्वये शासनास शिफारशीत केलेले आहेत.

संदर्भ क्र. १ येथील दिनांक १५.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयामधील परिशिष्ट क मध्ये विहित करण्यात आलेल्या निकषानुसार सदर अनुपालन अहवालांची तपासणी करण्यात आली. त्यानुषंगाने, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (छ) नुसार शासनास असलेल्या अधिकारांचा वापर करून -नागपूर शहर० या बिंदूकरिता नवीन महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ साठी अंतिम मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

## शासन निर्णय:

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (छ) नुसार शासनास असलेल्या अधिकारांचा वापर करून सिंधु एज्युकेशन सोसायटीचे लिलारामजी बजाज सिनिअर कॉलेज, जरीपटका, नागपूर या नवीन महाविद्यालयास सोबतच्या विवरणपत्र - अ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे शासनाने विहित केलेल्या खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून कायम विना अनुदान तत्वावर अंतिम मान्यात देण्यात येत आहे.

### अटी व शर्ती :

१) सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील महाविद्यालयाची मान्यता ही शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार कायम विना अनुदानित तत्वावर राहील. तसेच सदर महाविद्यालयांच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे वेतन व वेतनेतर दायित्व शासनावर असणार नाही.

२) सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील नवीन महाविद्यालय / संस्थेने संबंधित विभागीय सहसंचालकांकडे ते भविष्यात कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करणार नाहीत, असे हमीपत्र रु. ५००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅम्प पेपरवर सादर करावे.

३) सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील महाविद्यालयाने संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेल्या निकषांनुसार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी नेमणे आवश्यक असून, इतर सर्व आवश्यक पायाभूत सोयी उपलब्ध कराव्यात व त्याची खात्री विभागीय सहसंचालकांनी करावी आणि तदनंतरच उपरोक्त अट क्र. २ मधील प्रमाणपत्र प्रमाणित करून विद्यापीठास द्यावे.

४) महाविद्यालय / संस्थेने हमीपत्र सादर केल्याशिवाय आणि तसे विभागीय सहसंचालकांचे प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय तसेच विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या ऑफिलिएशन ॲफ कॉलेजस बाय युनिवर्सिटीज रेग्युलेशन, २००९ मध्ये महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याबाबत विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता झाल्याशिवाय संबंधित महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याची कार्यवाही विद्यापीठाने करू नये.

५) सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवेश देऊ नयेत.

६) मंजूर करण्यात आलेल्या महाविद्यालयाने/संस्थेने सक्षम प्राधिकरणाने विहीत केलेल्या कालमर्यादेत नॅक मुल्यांकन करून घेण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही करावी व याबाबत पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहील.

७) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (छ) खालील पंतुकानुसार प्राप्त अधिकारात मान्यता दिलेल्या नवीन महाविद्यालयाच्या प्रस्तावातील नॅक व अन्य त्रुटीच्या पूर्ततेची खातरजमा करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहील. त्याचप्रमाणे सदर त्रुटी पूर्तता ६ महिन्यांच्या आत न झाल्यास सदर मान्यता आपोआप रद्द होईल.

याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्याची दक्षता संबंधित विद्यापीठांनी घ्यावी. सदर महाविद्यालयाने त्रुटी पुर्तता केल्याशिवाय विद्यापीठाने संलग्निकरणाची कार्यवाही करू नये.

८) विद्यापीठांनी प्रस्तुत शासन निर्णयाचे अवलोकन केल्याशिवाय संलग्नता देण्याची प्रक्रिया सुरु करू नये. विद्यापीठांनी संलग्नतेबाबतचा पुर्तता अहवाल संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना पाठवावा.

९) संबंधित विद्यापीठांनी व विभागीय सहसंचालकांनी मंजूर केलेल्या नवीन महाविद्यालयांचा नियतकालिक आढावा घेऊन, सदर महाविद्यालयांमध्ये मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५०% किंवा त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी दिसून आल्यास, सदर महाविद्यालयांची मान्यता रद्द समजून तसे आदेश संबंधित विभागीय सहसंचालकांनी काढावेत आणि ते शासन व संबंधित विद्यापीठाकडे पाठवावेत.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२६०९०२९६३८२७४५०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अशाक मांडे)  
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १.मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
- २.मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३.मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४.मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५.मा. राज्य मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ६.अपर मुख्य सचिव (उ.व तं.शि.वि.), मंत्रालय, मुंबई,
- ७.संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ८.विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर,
- ९.कुलसचिव, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर,
१०. कक्ष अधिकारी (विशि-५), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ११.संबंधित संस्था (विद्यापीठामार्फत),
- १२.निवडनस्ती (मशि-४).

शासन निर्णय क्र. न्यायाप्र-२०२२/ई:११९२९८०/मशि-४, दिनांक : ०२ जानेवारी, २०२६.  
सोबतचे

विवरणपत्र - अ

अ.क्र.	क्र.	संस्था/ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	विद्याशाखा/ अभ्यासक्रम
श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई			
१.	१.	सिंधु एज्युकेशन सोसायटीचे लिलारामजी बजाज सिनिअर कॉलेज, जरिपटका के. सि. बजाज मार्ग, जरिपटका, नागपूर तालुका - नागपूर शहर, जिल्हा नागपूर	१) बी.ए. (२ भाषा व ४ ऐच्छिक विषय) २) बी.कॉम. (अभ्यासक्रमाप्रमाणे)

(अशाक मांडे)  
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.